

MEDLEMSRAPPORTERING FOR Nesodden kommune

For 2019

OFFENTLIG SEKTOR

”Å stille etiske- og sosiale krav i offentlige anskaffelser er nødvendig for å fremme anstendige arbeids- og miljøforhold. Det vil også styrke prinsippet om likebehandling, som er en forutsetning for velfungerende og effektive markeder.”

Til lesere av rapporten

Offentlig sektor er landets største kunde og forbruker. Med dette følger stor innkjøpsmakt og et stort ansvar. Gjennom forvaltningen av fellesskapets ressurser bør offentlige virksomheter gå foran og etterspørre varer som er tilvirket etter høye etiske og sosiale standarder for arbeids- og miljøforhold i leverandørkjeden.

Medlemmer i Etisk handel Norge har forpliktet seg til å bruke sin innflytelse til å øke oppslutningen om etisk handel. For medlemmer i offentlig sektor betyr det at innkjøpsmakten skal brukes på en måte som fremmer ansvarlig handel og rettferdig konkurranse mellom leverandører, der samfunnsansvar er en viktig komponent på linje med pris, kvalitet, leveringssikkerhet, osv. En viktig målsetting er derfor at etisk handel skal bidra til at useriøse leverandører ikke tildeles offentlige kontrakter. En annen, og like viktig målsetting, er at offentlig sektor anskaffer varer og tjenester på en måte som bidrar til at de som lager produktene får sine grunnleggende rettigheter oppfylt og at produksjonen ikke er til skade for miljøet.

Medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til årlig å rapportere om fremdriften i arbeidet med etisk handel. Rapporten er offentlig tilgjengelig. Medlemmenes innmeldingstidspunkt vil påvirke hvor langt de har kommet.

Rapporteringsmalen for medlemmer i offentlig sektor ble revidert 2013, blant annet for å gi et bedre og klarere bilde av medlemmenes arbeid med etisk handel i leverandørkjeden. Andre forhold som miljøvennlige innkjøp, sosial dumping og anskaffelse av rettferdig handel-merkede varer er også viktig, men ikke en del av denne rapporten.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra: **Wenche Folberg, kommunedirektør**

Kommunedirektøren anser det som en forutsetning for en moderne kommuneorganisasjon at alle våre kontrakter og handel skal være underlagt etiske vurderinger.

Nesodden kommune er i denne sammenheng tilknyttet Felles innkjøpskontor i Follo (FIK), og omfatter samarbeid mellom fire kommuner; Ås, Vestby, Frogn og Nesodden. I dette samarbeidet er det utarbeidet felles innkjøpsstrategi, som tar sikte på å blant annet ivareta lovfestede etiske retningslinjer.

Nesodden kommune har en desentralisert modell der virksomhetslederne er ansvarlig for innkjøp innenfor egen budsjettamme. Ressurssituasjonen har vært 150 % sentralt; juridisk rådgiver 100 % og innkjøpskontakt på felles rammeavtaler 50 %.

Om virksomheten:

Navn:

Nesodden kommune

Antall ansatte:

1 163

Samlet innkjøp av varer og tjenester, inkl. investeringer, i rapporteringsåret (NOK):

833 419 490

Anskaffelser og leverandører som omfattes av årsrapporten:

Antall anskaffelser som omfattes av rapporten:

Hvilke varer som omfattes:

Vi har ikke oversikt over dette sentralt i kommunen per i dag.

Antall leverandører:

Totalverdi (cirka) på anskaffelsene som omfattes av rapporten (NOK):

Kontaktinformasjon for rapporten:

Navn: Tanya Omtvedt Aslakrud

Stilling: Økonomirådgiver og innkjøpskontakt

Epost: tanya.aslakrud@nesodden.kommune.no

Telefon: 66964353

Innmeldingsår i Etisk handel Norge:

2016

“Kommunes samfunnsansvar
gjennomsyrrer alt vi gjør,
kommunes verdier og etiske
retningslinjer er en felles
plattform for ansatte og
folkevalgte”

Foto: Flickr, ILO Better Work Programme

Prioriterte mål / aktiviteter i rapporteringsåret

Mål / aktiviteter for rapporteringsåret	Status / fremdrift
Sertifiseringskurset hos KS i offentlige anskaffelser	Gjennomført
Løfte informasjon om innkjøp på intranettet	Ligger nå med egen knapp på forsiden - Levert
Interne retningslinjer for etisk handel vil bli fokusert på/ iverksatt når ressursene tillater det	Inngått rammeavtale på oppfølging og kontroll i offentlige kontrakter, sammen med Oslo kommune. Avtalen dekker bistand til oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår og bistand til oppfølging av sosiale- og miljøkrav.
Alltid etterspørre om sosiale forhold er ivaretatt i konkurransegrunnet	Utført

Prioriterte mål / aktiviteter for kommende rapporteringsår

Mål / aktiviteter
Gjennomføre kontroll på minst ett risikoområde
Vedta mål og strategi for anskaffelsesområdet i kommunen
Holde minst fem eHandelskurs

1. FORANKRING

Forankring, organisering og kompetanse

1. FORANKRING, ORGANISERING OG KOMPETANSE

1.1 Hvordan arbeid med etisk handel er forankret og organisert i virksomheten

Om arbeidet med etisk handel er forankret i strategiske prosesser / dokumenter.

Etisk handel er ikke spesifikt forankret i strategiske prosesser og dokumenter. Dog ivaretas lovkravet ved inngåelse av kontrakter. Nå har vi ny rammeavtale på plass (se under mål og aktiviteter), så vi har kompetansen tilgjengelig når en kontrakt skal gjennomgås.

Om det er utarbeidet en konkret plan eller tilsvarende for mål / aktiviteter som gjelder rapporteringsåret.

Kommunene Frogn, Ås, Nesodden og Vestby har hatt et etablert samarbeid og en avtale om felles innkjøpskontor (FIK) siden 1994. FIK sin anskaffelsesstrategi gjelder for de felles anskaffelsene FIK kjører for nevnte kommuner.

Anskaffelsesstrategien ble i 2017 justert for å ivareta nytt regelverk og satte med dette ytterligere fokus på blant annet samfunnsansvar, herunder etisk handel. FIK sitt hovedmål er i strategien definert som:

«Profesjonell planlegging, gjennomføring og oppfølging av anskaffelser for å sikre effektiv ressursbruk og god behovsdekning for FIK kommunene, samtidig som man opptrer som en samfunnsansvarlig aktør.»

Ett av fem delmål for å oppfylle strategien er

- «Anskaffelser skal ivareta samfunnsansvar», der ønsket effekt er at «Anskaffelsene skal redusere miljøbelastningen, påvirke arbeidsforhold, fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og sikre like konkurransevilkår samt motvirke korrupsjon. Samfunnsansvarlige anskaffelser skal bidra til å sikre godt omdømme og tillit til offentlig anskaffelsesvirksomhet».

Om det rapporteres på fremdriften i arbeidet med etisk handel til administrativ / politisk ledelse i virksomheten.

Nei

Om en person i virksomheten har ansvar for arbeidet med etisk handel.

Ja, innkjøpskontakt (50 % stilling)

Om andre personer i virksomheten er involvert i arbeidet med etisk handel.

Foruten den andre innkjøpsrådgiveren har kommunen ansatt ytterligere en miljørådgiver, så vi har nå to. Parallelt deltar vi i større samarbeid; både med felles innkjøpskontor og direkte med Oslo kommune, hvor lønns- og arbeidsvilkår utgjør en standard del av kontrakten.

1.2 Kompetanseutvikling og opplæring

Om deltakelse på kurs og/eller andre kompetansehevende tiltak i rapporteringsåret for å øke kunnskapen om etisk handel hos ansatte.

Sertifiseringskurs er gjennomført for innkjøpskontakt.

Om virksomheten har identifisert behov for opplæring og/eller andre kompetansehevende tiltak knyttet til etisk handel.

Det er identifisert behov for opplæring hos innkjøpere og andre ansvarlige beslutningstakere.

2. IMPLEMENTERING

Implementering av etisk handel i anskaffelsesprosessen

Foto: Kirkens Nødhjelp

2. IMPLEMENTERING AV ETISK HANDEL I ANSKAFFELSESPROSESSEN

2.1 Risikokartlegging

Beskriv metode og/eller kilder for risikokartlegging virksomheten bruker, før eller etter inngåelse av kontrakt, for å identifisere risiko for mulige brudd på arbeidstakerrettigheter og miljøforhold i leverandørkjeden.

FIK har utarbeidet en rutine som følges ved etablering av felles rammeavtaler.

Rutinen inkluderer vurderinger knyttet til:

- om produktet som skal anskaffes, er et høyrisikoprodukt (om produksjonsprosessen innebærer risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter)
- forholdsmessighet (volum, verdi og varighet)
- markedsmodenhet
- produktets strategiske viktighet for virksomheten
- avvisning (f.eks. om leverandøren er tidligere dømt for barnarbeid)
- kontraktsoppfølging

Ved utarbeidelse av FIK sine konkurransegrunnlag utarbeides blant annet en overordnet kontraktsstrategi som tvinger en til å tenke igjennom ansakffelsen fra A til Å i forkant av kunngjøring blant annet når det gjelder mulige brudd på arbeidstakerrettigheter og miljøforhold i leverandør kjeden.

Andre verktøy som benyttes er:

- DIFI's prosessveiledning om sosialt ansvar
 - Difi's risikostyringsverktøy for etiske krav
 - DIFIs oversikt over høyrisikoprodukter
 - Etiske kvalifikasjonskrav
 - Etiske tildelingskriterier
 - Etiske kontraktskrav
 - 8 ILO-konvensjoner
 - DIFI og IEH standard kontraktsvilkår for etisk handel
 - Veileder: Bruk av anerkjente merkeordninger og anerkjente miljøledelse i offentlige innkjøp - 7 Sosiale merkeordninger
 - Oppfølging av sosiale- og miljøkrav i vareleveranser (samkjøpsavtale Oslo kommune)
- 13
- Egenrapportering sosialt ansvar

2.2 Etiske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen

Oppgi i hvilke anskaffelser etiske- og sosiale krav er anvendt i rapporteringsåret, inklusive anskaffelser tidligere år dersom disse er gjenstand for oppfølging; type avtale; antall leverandører som leverer på avtalene; krav i hvilke faser i anskaffelsesprosessen. Virksomheter som legger etiske- og sosiale krav til grunn i alle anskaffelser lister opp minst fem anskaffelser der kravene anses som relevante.

I hvilke anskaffelser	Type avtale	Antall leverandører på avtalen	Anvendt etiske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen		
			Som kvalifikasjonskrav	Ved tildeling av kontrakt	Som kontraktsvilkår
Møbler	Rammeavtale	3	Nei	Nei	Nei
Bankavtalen	Engangskjøp	1	Ja	Ja	Ja
Kontorrekvisita	Rammeavtale	1	Ja	Nei	

Oppgi hvilken mal for etiske- og sosiale kontraktsvilkår og mal for kvalifikasjonskrav som er brukt i anskaffelsene listet opp i tabellen (Etisk handel Norge, Difi, egen mal, annen mal.)

Konkurransene er kjørt av andre kommuner, så type mal er ukjent.

2.3 Oppfølging av etiske- og sosiale krav i kontraktsfasen

Hvilke enkeltprodukter/varer har vært gjenstand for kontraktsoppfølging i rapporteringsåret (kan også innbefatte enkeltprodukter/varer på avtaler inngått tidligere år)?

Ingen spesifikke produkter. Vi har gått igjennom to tjenstekontrakter, og sikret bedre prosess for dokumentasjon av etablerte møter.

Beskriv oppfølgingstiltak og -aktiviteter virksomheten har gjennomført overfor leverandører i rapporteringsåret for å påse etterlevelse av de etiske- og sosiale kravene i kontraktsfasen:

Ved inngåelse av ny rammeavtale på kontorrekvisita gikk vi gjennom leverandørens retningslinjer og arbeid på sosiale forhold. Det fremkommer tydelig i deres tilbud.

Hvor mange leverandører har vært gjenstand for kontraktsfølging knyttet til etiske- og sosiale krav i rapporteringsåret (gjelder avtaler inngått i rapporteringsåret og avtaler inngått tidligere år)?

Vi har gjennomgått to tjenstekontrakter (se over)

Er det i rapporteringsåret identifisert avvik fra de etiske- og sosiale kontraktskravene hos aktører i leverandørkjeden?

Nei

Hvis ja : Angi type avvik, hvor i leverandørkjeden avvikene er identifisert, tiltak iverksatt for å rette avvikene, samt status.

Type avvik (barnarbeid, HMS, lønn, arbeidstid, etc)	Hvor i leverandørkjeden	Tiltak iverksatt for å rette avvik	Status

Beskriv erfaringer i arbeidet med anvendelse av etiske- og sosiale krav i anskaffelsesprosessen.

Området er komplekst og krever store ressurser. Mindre kommuner er avhengige av at det utvikles sentrale verktøy en kan benytte seg av i anskaffelsesprosessen, samt mulighet til å delta på samkjøpsavtaler for å sikre best mulig kontraktoppfølging.

3. PÅDRIVERROLLE

Pådriverrolle, dialog og kommunikasjon

Foto: Shutterstock

3. PÅDRIVERROLLE, DIALOG OG KOMMUNIKASJON

3.1 Øke oppslutning internt og eksternt

Har virksomheten gjennomført tiltak/aktiviteter internt og eksternt i rapporteringsåret for å øke bevisstheten, kunnskapen og oppslutningen om etisk handel.

Ja

Hvis ja, beskriv tiltak/aktiviteter

Type tiltak	Formål	Målgruppe
Tildelingskriterie	Sikre kontrakt som ivaretar etiske forhold - hvordan leverandøren forvalter sine midler	Alle brukere av avtalen

3.2 Kommunikasjon

Hvordan virksomheten kommuniserer internt om sitt arbeid med etisk handel.

Via intranett, e-post, lederinformasjon og politiske møter.

Hvordan virksomheten kommuniserer eksternt om sitt arbeid med etisk handel.

I mindre grad.

Kontakt:

Nesodden kommune

Tanya Omtvedt Aslakrud

tanya.aslakrud@nesodden.kommune.no

66964353